

Отже, ринкова економіка, жорстка конкуренція, прискорення науково-технічного прогресу, зростання вартості виробничих ресурсів змушують суб'єктів господарювання переходити на шлях інтенсивного розвитку, впроваджувати інноваційні технології в управлінні та змушують підвищувати ефективність систем управління, вирішувати поточні проблеми та досягнення стратегічних цілей. Однією з необхідних умов вирішення цієї проблеми є вдосконалення методів оцінки та аналізу існуючого рівня менеджменту.

Література.

1. Прохорова В. В., Проценко В. М., Чобіток В. І. Формування конкурентної стратегії підприємств на засадах інноваційно-спрямованого інвестування. Харків : УПА, 2015. 291 с.

2. Чобіток В. І. Стратегічно-цільовий комплекс інтелектуалізації управління холістичним розвитком промислових підприємств. Бізнес Інформ. 2020. № 3. С. 423–430.

ОГЛЯД ЗМІН У СТАНДАРТИЗАЦІЇ СИСТЕМ МЕНЕДЖМЕНТУ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Букреєва О. С.

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Незважаючи на свій внесок у розвиток людських ресурсів, освіта донедавна не була включена у процеси стандартизації ISO. Освітні заклади намагалися впровадити ISO 9001, однак цей стандарт може створювати деяку двозначність через узагальненість термінів. Наприклад, поняття «клієнт» та «зацікавлена сторона» часто розуміють як синоніми, що не зовсім вірно у контексті освіти, оскільки мова може йти не тільки про студента, як замовника послуг, але й про підприємства або галузь промисловості взагалі. Щоб уникнути цього, ISO створювала IWA для освітньої термінології, які супроводжували інтерпретацію ISO 9001 для освіти. Однак, із прийняттям у 2015 р. нової версії ISO 9001 [1] та впровадженням гармонізованої структури високого рівня [2] для стандартів систем менеджменту, такий підхід перестав бути оптимальним. Тому у 2018 р. був опублікований ISO 21001 [3] з вимогами та настановами щодо застосування систем менеджменту закладів освіти. Будучи типом А, цей стандарт дозволяє сертифікацію на відповідність його вимогам, що є ще однією його перевагою.

Відмінності ISO 21001 від ISO 9001 полягають у наступному [3]. У ISO 21001 подано більш конкретний приклад «зацікавлених сторін» (учні, бенефіціари, персонал), зауважено, що зацікавлена сторона може мати більше однієї ролі. Розділ «лідерство» торкається стратегічного плану, учнів з особливими потребами та соціальної відповідальності, що не характерно для неосвітніх організацій. Розділ «підтримування» також більш детальний щодо залученості та задоволеності навчанням учнів та персоналу, типу інфраструктури, умов навчання, об'єктів за межами приміщень, цифрового простору. Пункт «Знання організації» доповнено навчальними ресурсами, які мають бути надані закладом освіти. Також надається окрема увага оцінюванню роботи персоналу та її постійному удосконаленню, комунікаційним вимогам, деталізації документованої інформації (академічний календар, навчальна програма, каталог курсів, оцінювання, кодекс поведінки), її конфіденційності та використанню застарілих версій. В оперативному плануванні додано вимоги до спеціальної освіти, конкретного оперативного планування та контролю при проектуванні, розробці результатів навчання, методів викладання та середовища навчання, критеріїв та методів оцінювання, методів поліпшення та служби підтримки. При цьому має бути врахований ступінь, з якого учні потребують

індивідуальних траєкторій навчання та навчальних інструментів. Також наголошується, що підсумкове оцінювання результатів навчання має контролюватися для забезпечення зв'язку між його проектуванням та результатами, принципів прозорості, доступності, справедливості. На додаток, ISO 21001 вимагає від організації визначення критеріїв прийнятності ефективності системи та задоволеності учнів, інших бенефіціарів і персоналу.

Таким чином, можна сказати, що ISO 21001 має галузь застосування ширшу та глибшу за ISO 9001, що видно з додаткових підпунктів. Це певною мірою свідчить, що керівництво закладом освіти складніше, ніж управління більшістю організацій. Нарешті, робиться акцент на спеціальній освіті, оскільки вона часто згадується в стандарті. З наведеного вище висновку можна стверджувати, що закладам освіти доцільніше впровадити саме ISO 21001, ніж ISO 9001. Оскільки міжнародні стандарти перевіряють кожні 5 років, зараз у робочій програмі технічного комітету ISO/TC 232 (робоча група WG 7) вже зареєстрований новий проект (стадія 20.00), щоб до 2023 р. підтвердити актуальність ISO 21001 або розробити його нову версію.

Список використаних джерел

1.ISO 9001:2015. Quality management systems – Requirements. [Publication date: 2015-09]. Geneve: ISO, 2018. 30 p.

2.ISO/IEC Directives, Part 1. Consolidated ISO Supplement. Procedures for the technical work. Procedures specific to ISO. 12 edition. Geneva: ISO/IEC, 2021. 166 p.

3.ISO 21001:2018. Educational organizations. Management systems for educational organizations. Requirements with guidance for use. [Publication date: 2018-05]. Geneve: ISO, 2018. 74 p.

ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ ЯКОСТІ У ВИЩОМУ МІЖНАРОДНОМУ МЕДИЧНОМУ ЗАКЛАДІ

Цодікова О.А., д.мед.н, професор, завідувач кафедри професійно-орієнтованих дисциплін
Приватний вищий навчальний заклад «Харківський міжнародний медичний університет», Харків
Гиря М.П., к.тех.н, керівник відділу внутрішнього забезпечення якості освіти, Приватний вищий навчальний
заклад «Харківський міжнародний медичний університет», Харків.

Система менеджменту якості, що впроваджується в приватному вищому навчальному закладі «Харківський міжнародний медичний університет» (ПВНЗ «ХММУ»), спрямована на реалізацію принципів управління якістю в освітньому середовищі з метою підвищення рівня якості надання всіх видів освітніх послуг шляхом удосконалення управлінських, основних та допоміжних процесів. Система розроблена відповідно до вимог міжнародного стандарту ISO 9001:2015, законодавства та нормативно-правових актів України, що регламентують діяльність закладів освіти, документально оформлена, постійно підтримується та поліпшується. Впроваджуючи систему менеджменту якості, Університет постійно виконує вимоги міжнародних стандартів якості, а саме: визначає процеси, необхідні для системи менеджменту якості, їх послідовність і взаємодію; окреслює критерії та методи, необхідні для забезпечення результативності функціонування та контролювання процесів; задовольняє ресурсами та інформацією, необхідними для підтримання та функціонування процесів; здійснює моніторинг і аналіз виконання процесів; проводить заходи, необхідні для досягнення запланованих результатів, їх поліпшення та ефективне управління. Забезпечення якості освіти у процесі формування зони європейської освіти є однією з головних умов довіри,